

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

◇ یادداشت سردبیر

توانمندی علمی هر رشته را می‌توان با معیارهای گوناگونی محک زد که در نوشته‌ها و آثار علمی نیز برخی از این معیارها ذکر شده یا مورد استفاده قرار گرفته است؛ نظیر میزان تولیدات علمی، دامنه پژوهش‌ها، روابط فعال با سایر رشته‌ها، و از این قبیل. از میان ملاک‌های عمده دیگر در سنجش توانمندی رشته‌ها ویژگی‌های نیروی انسانی هر رشته نیز شایان توجه است. فعال بودن، خوش فکر بودن، و جوان بودن نیروی انسانی ملاکی بسیار مهم در این زمینه محسوب می‌شود.

همایشی در رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی در روزهای پایانی آبان ماه ۱۳۷۸ در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار گردید که از جمله نموده‌های بارز آن جوان بودن ارائه‌دهندگان مقالات بود. صرف‌نظر از موضوع همایش، حضور پرشور نسل جوان رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی نکته‌ای بسیار قابل تأمل می‌نمود. زمانی که انسان جدیت و تلاش جوانان رشته را در آثار و نگرش‌ها و تلقی‌ات آنها می‌یابد و تجربه می‌کند به آینده رشته امیدوار می‌شود. درخشش آنها نویدی است بر آرمان جویی آنان و خوب دیدن و خوب دریافتن مسائل و ژرفاندیشی ایشان درباب آنچه ممکن است به ظاهر ناچیز جلوه کند.

چشم‌اندازی که چنین مشارکتی برای آینده ترسیم می‌کند حکایت از آن دارد که می‌توان دست کم برای بیست سی سال آتی افقی روشن داشت. می‌توان به قر و وزن یافته‌های رشته اعتماد کرد. بزرگان و پیش‌کسوتان رشته می‌توانند امیدوار باشند که کسانی هستند تا بعد از ایشان بتوانند علم رشته را سر پا نگه دارند. از کهولت یا فقدان معدود بزرگان، رشته لطمه چندانی نخواهد خورد.

برای یک رشته چیزی بدتر از آن نیست که بار فکری آن بردوش افرادی معدود باشد و با از میان رفتن آنان، رشته گرفتار کندی یا رکود شود. اعتبار هر رشته بسته به تعدد علمداران آن است.

باید اطمینان داشت که هر گاه یکی از پای درآمد، دیگری و دیگران علم را در دست خواهند گرفت، و آن را استوارتر و سرفرازتر نگه خواهند داشت.

به عنوان یک معلم باید بگویم که افتخار معلم در آن است که شاگردانی پرورد که توانایی آنها بیش از خود معلم باشد. اگر معلم تنها به تربیت افرادی پردازد که رو برداشت خود او باشند رسالت خود را به درستی انجام نداده است. پرورده‌های او باید "او" باشند علاوه چیزی بیشتر. رمز رشد علم و معرفت و تجربه در همین جریان است. جریانی که از ساده به پیچیده و از اندک به بسیار می‌انجامد.

آنچه در مشهد و همایش دانشگاه مشهد روی داد - یا دست کم تلقی نگارنده چینی است - برای معلمان دلسوز و توانمند این رشته باعث مباهات و سرفرازی است. نه بدین سبب، که این جوانان شاگردان آنها بوده‌اند، بلکه بدان جهت که به چیزی بیشتر از آنچه آموخته‌اند م‌اندیشند. بدان جهت که بر "اندکی" که آموخته‌اند "بسیاری" افزوده‌اند. مباهات بر اینکه قادرند رشته را متحول سازند و خود نسل‌های بعدی را با همین ویژگی‌ها پرورند. باشد که این حرکت پیوسته استمرار یابد.

عباس حری